

## Šventės ir darbai

Danguolė Survilaitė  
Klubo „13 ir Ko“ vadovė

Pavasaris pažėrė daug švenčių ir atmintinų dienų, aktualių mums visiems ir tik ligoniams: kovo 8-oji – Tarptautinė moters diena, kovo 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena, kovo 21-oji – Tarptautinė miego diena, balandžio 7-oji – Pasaulinė sveikatos diena, balandžio 8-oji – Velykos, balandžio 27-oji – Medicinos darbuotojų diena. Gegužę bus Tarptautinė diena be dietų, Tarptautinė slaugytojų diena, Tarptautinė šeimos diena, Pasaulinė diena be tabako. Dar bus Motinos diena, Europos diena, Meilės diena. Nežinau, ar visas šias šventes deramai pažymėsime: ar miego dieną gerai miegosime, sveikatos dieną rūpinsimės savo ir kitų sveikata, ar atitinkamomis dienomis pagerbsime medicinos darbuotojus, slaugytojas ir slaugytojus (jei tokių yra), ar dieną be tabako nerūkysime, o dieną be dietų nesilaikysime dietos (ir taip nesilaikome).

Šventiškas mums buvo ir kovo mėnesį įvykęs ataskaitinis susirinkimas, parodęs, kad turime daug atsakingų ir darbščių Klubo narių. Jame aptarėme praėjusių metų darbus ir nubrėžėme gaires naujai veiklai.

Šį pavasarį mūsų Klubas pirmą kartą dalyvauja tarptautiniame Stigmos projekte, kurį vykdo 23 GAMIAN-Europe (Tarptautinės psichikos ligonių teisių gynimo tinklo sąjungos) narės organizacijos. Apklausa siekia išaiškinti, koks Europos šalyse požiūris į psichikos ligonius (jų pačių akimis). Apklausos duomenis iki rudens apdoros Londono Karališkasis psichiatrijos koledžas. Su rezultatais ateityje supažindinsime ir mūsų skaitytojus.

Šiais metais žadame daugiau skirti dėmesio psichikos ligonių meno propagavimui, kadangi manome, kad tai turi didelės reikšmės psichikos ligonio įvaizdžiui formuoti. Norėtume, kad psichikos ligonių menas nebūtų traktuojamas kaip egzotika, o pagaliau užimtų deramą vietą ir sulauktų pagarbos visuomenėje. Ruošiamės toliau tobulinti veltinio, stiklo dekoravimo technikas, išmokti naujų technikų ir kuo daugiau apie tai pasakoti visuomenei. Nežinome, kaip seksis savo siekius įgyvendinti. Parašėme net keletą tam skirtų projektų. Jau tiksliai žinome, kad vienas iš jų nebus finansuojamas, gali būti, kad panašus likimas ištiks ir kitus.

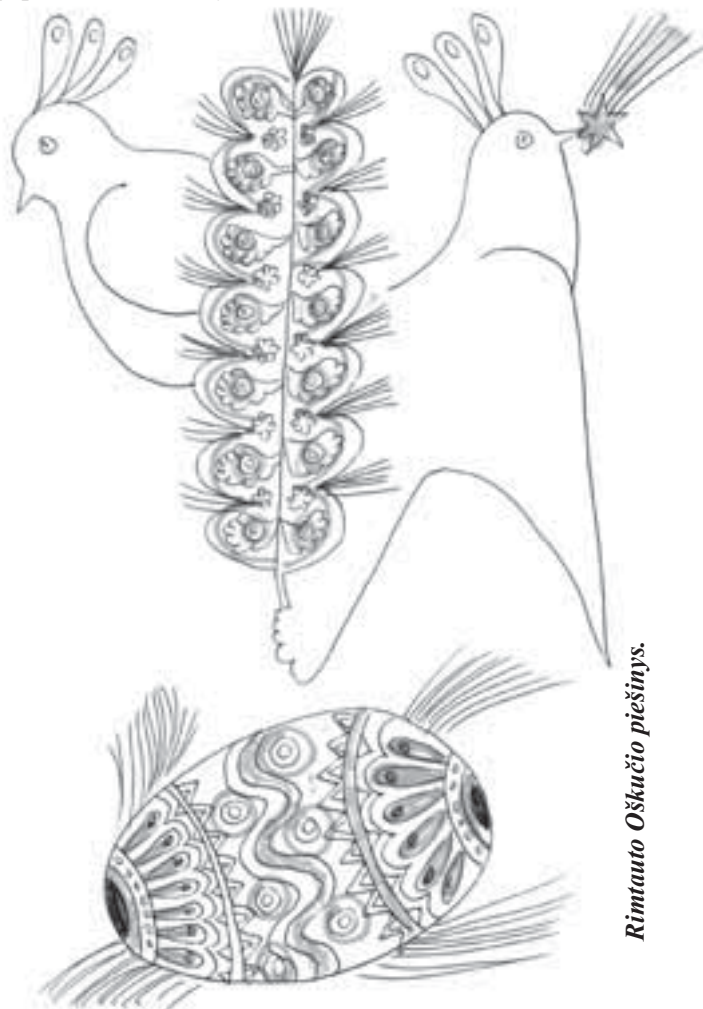
Nors iki šiol dar nežinome, kaip mus šįmet žada remti Neįgaliųjų reikalų departamentas (o jau įpusėjo trečias metų mėnuo), tačiau pirmąjį šių metų žurnalo numerį, kaip paprastai, išleidžiame kovą.

Šiame pavasario numeryje perskaitysite apie svarbesnius per paskutiniuosius tris mėnesius nuveiktus darbus. Iš jų mums svarbiausia veikla – pacientų teisių gynimas. Tai – atliktos apklausos Šaukėnų psichiatrijos ligoninėje ir Jasiuliškių pensionate, dalyvavimas Šiaulių

psichiatrijos ligoninės surengtoje konferencijoje apie pacientų teises, Monikos dalyvavimas GAMIAN-Europe valdybos posėdyje ir Generalinėje Asamblėjoje Briuselyje. Pacientų teisių gynimo skyriuje pateikiame įdomių duomenų apie ambulatorinį priverstinį psichikos ligonių gydymą JAV, kur, pasirodo, nėra taip jau viskas demokratiška, kaip, atrodytų, turėtų būti. Tarp savo uždavinių Pacientų teisių gynimo grupė įrašė ir teisės atsisakyti vaistų gynimą, o JAV daugelyje valstijų, pasirodo, tokios teisės nėra. Taigi turi pacientas teisę rinktis: gydytis ar ne?

Perskaitysite „Atvirą laišką“, kurį VšĮ *Globali iniciatyva psichiatrijoje* parašė Vyriausybei ir ministerijoms. Jame argumentuota keistai ir nelogiškai: jeigu Latvijoje sudegė pensionato gyventojai, tai Lietuvoje pensionatų gyventojams reikia kurti alternatyvias paslaugas.

Žurnale, be ataskaitų iš įvairių renginių, kuriuose dalyvavo mūsų Klubo nariai, rasite ir linksmesnių skaitinių: apie Kalėdų pramogas, Linos atostogas, apie jubiliejų, Ladzijaus pasvarstymus apie ateitį; kaip paprastai, rasite kūrybos ir humoro.



Rimtauto Oškučio piešinys.